

LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL A ESPANYA: ÈXIT O FRACÀS

A gairebé tota Europa, incluint Espanya, la implantació del liberalisme polític va provocar la desaparició de l'Antic Règim i va iniciar l'establiment de una economia industrial i capitalista.

Catalunya es va unir al procés de la industrialització a finals del segle XVIII. Van aparèixer les primeres fàbriques d'indianes i, principalment es va produir la incorporació del energia del vapor cap a l'any 1830. A la meitat del segle Catalunya pertanyència al grup de les poques regions europees que van experimentar els canvis de la industrialització.

A Espanya, igual que en la majoria dels països del sud i de l'est d'Europa, l'economia va patir un canvis significants, tot i així no es va industrialitzar del tot, aleshores al final del segle XIX continuava sent un estat amb l'economia majoritàriament agraria.

EL MANTENIMENT D'UNA AGRICULTURA TRADICIONAL

A la Gran Bretanya la industrialització va ser acompanyada de modificacions en l'estructura de la propietat, que van causar l'augment de la producció agrícola. No obstant això, a Espanya una gran part de la terra va continuar sota el domini de grans propietaris, molts d'ells estaven en contra de les innovacions. Així mateix, nombrosos pagesos van mantenir els salaris baixos, aquest fet va afavorir la conservació d'una agricultura tradicional, que de fet tenia una productivitat mínima.

A Catalunya la distribució de les terres era més beneficiosa per als pagesos i aquest motiu va impulsar la modernització agrícola. La introducció de contractes de conreu per exemple l'emfiteusi, la masoveria i la rabassa morta (dret foral propi de Catalunya) donaven estabilitat als pagesos i els motivaven a incorporar reformes a l'agricultura.

Altrament, la institució de l'hereu, que permetia al fill gran obtenir les terres de l'antic propietari, va prevenir la divisió excessiva de la terra.

LA DIFÍCIL ARTICULACIÓ DEL MERCAT I EL PROTECCIONISME

Hi havia un altre problema que frenava la industrialització espanyola, la dificultat per crear un mercat on els productes es poguessin intercanviar sense gaires complicacions. A més de l'escassetat de clients, s'ha de tenir en compte que Espanya no tenia una bona xarxa de transport que faciliti el tràfic de les manufactures entre les diferents àrees productores a un preu raonable.

Per aquests motius, l'economia a Espanya va tenir una baixada i els productes de la indústria tèxtil catalana no disposaven d'un mercat prou gran per poder mantenir el seu creixement. La major part dels pagesos d'Espanya no tenia els diners necessaris per cobrir totes les seves necessitats, i el desenvolupament urbà tan sols s'estava iniciant.

Els aspectes mencionats van dificultar la competitivitat de la indústria de Catalunya i els empresaris industrials van haver d'exigir l'Estat per prendre mesures proteccionistes, que fessin que els productes estrangers tinguin un preu més elevat i afavoreixin a la venda de les manufactures fabricades a dins del propi Estat.